

Posudek oponenta diplomové práce Roberta Roreitnera

„Trójské osudy (K ideji osudu v *Íliadě*)“

předkládané v roce 2014 na Ústavu řeckých a latinských studií FF UK

Práce se zabývá pojetím osudu a jeho vztahu k bohům a k lidem v homérských eposech. Jde o téma velmi dobře probádané, o němž badatelé diskutují již přinejmenším dvě století, a proto by si čtenář mohl právem klást otázku, co nového k němu diplomant může říci. Robert Roreitner nicméně přesvědčivě ukazuje, že se k němu stále mnoho nového říci dá.

Autor se v dosavadní akademické debatě skvěle orientuje, a to v míře na úrovni diplomové práce nevídané: běžně cituje nejen současné autory, ale i badatele z 19. století. Kde je třeba, dokáže názory relevantních badatelů velmi pregnančně shrnout. Zároveň se ale neomezuje jen na komentování starších názorů, nýbrž ve většině práce rozvíjí vlastní promyšlenou interpretaci, která se na jiné badatele odvolává pouze tam, kde to autorovi umožní vytvořit odrazový můstek či kontrastní referenční bod pro svou vlastní pozici. Samozřejmým základem celé práce je skvělá znalost Homéra a schopnost kombinovat smysl pro detail se vizí celku básně, která autorovi umožňuje opravdu velmi citlivě interpretovat řadu pasáží o osudu, jež bývají čteny až příliš jednodušeně či vytrženě z kontextu. Kde je třeba, sahá autor k filologickým analýzám řeckého textu, zbytečně však své filologické dovednosti nestaví na odív a po většinu času si oprávněně vystačí pouze s Vaňorného překlady.

Celková struktura práce je velmi promyšlená, byť se vymyká z toho, jak bývají diplomové práce běžně uspořádány. Vlastně ani není moc znát, že jde o školní práci. Text působí spíše jako vyzrálá studie zkušeného badatele, který se již nepotřebuje držet nějaké lineárně schematické osnovy, nýbrž může kolem tématu spíše z různých úhlů kroužit, a vyjevovat tak jeho stále komplexnější dimenze. Dílčí argumentace se mi vždy sledovala velmi snadno a práci bylo celkově radost číst.

Samotnou autorovu interpretaci osudu pokládám za mimořádně pěknou. Autor se vyhnul jakémukoli redukcionismu, který by složité vztahy mezi osudem, božským působením a lidským rozhodováním převáděl na jakýkoli jednoduchý schematický model. Naopak se mu velmi přesvědčivě daří udržet všechny faktory v rovnováze a rozebrat téma způsobem, který homérské pojetí osudu amplifikuje, projasňuje a dává čtenáři ohmatat z různých stran, aniž by mu tím ale ubíral na komplexnosti.

Ani po formální stránce nemám k práci výraznějších výtek. Překlepů či jakýchkoli formálních chybiček je v ní naprosté minimum. Snad jen typograficky by mohla být o něco lépe zpracována: text je neesteticky roztahaný (zvláště častá trojkombinace český citát – řecký text – odkaz zabírá neuvěřitelně mnoho místa), slušelo by mu zarovnání do bloku s dělením slov, řecký font není zcela jednotný.

Souhrnem se jedná o práci mimořádně kvalitní, která daleka překračuje úroveň pro diplomové práce běžnou. Pevně doufám, že autor bude její anglický překlad či výtah z ní publikovat, neboť je v mých očích skutečně důstojným příspěvkem k akademické debatě.

Z těchto všech důvodů navrhuji práci přijmout k obhajobě a hodnotím ji jako *výbornou*.